

20.12.2013

2020/2013/4841

Voimassaoloaika

1.1.2014 - 31.12.2018

Säädöseruste

Laki poliisi hallinnosta (110/1992) 4 §

Muuttaa/Kumoaa

2020/2011/4437, 19.12.2011 Menettely
huumausaineen käyttörिकosta koskevista asioissa -
ohje

Kohderyhmät

Poliisi

Menettely huumausaineen käyttörिकosta koskevista asioissa

1. Huumausaineen käyttörikos

Syyskuun alussa 2001 voimaan tulleen huumausaineen käyttörikosuudistuksen keskeisenä sisältönä oli rangaistusmääräysmenettelyn käytön mahdollistaminen huumausaineen oman käytön tapauksissa.

Rangaistusmääräysmenettelyn käyttömahdollisuudella tavoitellaan mm. nopeaa rikosoikeudellista puuttumista huumausaineen käyttöön, syyttämättä jättämiskäytännön yhtenäistämiseen sekä muiden viranomaistoimien kuin rangaistuksen määräämisen johdonmukaisuuden ja tehokkuuden lisäämiseen alle 18-vuotiaiden ja huumeriippuvaisten osalta. Toimenpiteistä luopumisen riittävänä perusteena on jo hoitoon hakeutuminen.

Lain tarkoituksena ei ole ankaroittaa huumausaineen käytöstä tai hallussapidosta omaa käyttöä varten tuomittavien rangaistuksia. Lakivaliokunta korosti, että sakkorangaistuksen siirtäminen rangaistusmääräysmenettelyssä määrättäväksi ei saa johtaa toimenpiteistä luopumissäännösten soveltamatta jättämiseen ja että toimenpiteistä luopuminen yksittäistapauksessa ei saa kuitenkaan hämärtää teon rangaistavuutta, vaan rikokseen syyllistyneen toimintaan on puututtava vaikuttavalla tavalla.

Valtakunnansyyttäjänvirasto on antanut syyttäjille yleisen ohjeen seuraamuksen määräämisestä huumausaineen käyttörikosesta (VKS:2006:1, Dnro 34/31/06, Liite 1), jonka linjaukset otetaan huomioon myös poliisihallinnossa huumausaineen käyttörिकosta koskevien asioiden käsittelyssä. Yhtenäisen menettelyn aikaan saamiseksi yleisohje sisältää erillisen taulukon rangaistusmääräysmenettelyä varten.

2. Viranomaistoimien porrasteisuus

Seuraamusjärjestelmän ennakoitavuuden ja yhdenvertaisuusnäkökohtien kannalta on tärkeää, että huumausaineen käyttörिकoksiin liittyvät poliisin ja syyttäjien toimet ovat mahdollisimman yhdenmukaiset. Tarkoituksena on, että monia vaihtoehtoja sisältävä puuttumisjärjestelmä käyttörिकoksiin toimii selkeän porrastetulla ja johdonmukaisella tavalla. Teon vähäisyyden as-

teesta riippuen kysymykseen tulevat: 1) poliisin toimenpiteistä luopuminen ja huomautus, 2) esitutinnan rajoittaminen, 3) seuraamusluonteinen syyttämättäjättäminen / syyttäjän antama huomautus, 4) rangaistusvaatimuksen antaminen tai 5) syytteen nostaminen.

Poliisiin tulee neuvotella ja sopia toimialueensa syyttäjän kanssa tämän ohjeen soveltamisesta em. porrasteisuuden toteuttamiseksi ja toimintatapojen johdonmukaistamiseksi. Toimenpiteiden oikealla porrastamisella tähdätään huumausaineiden käytön, hallussapidon ja välittämisen tehokkaaseen katkaisuun.

3. Esitutkinta ja rangaistusmääräysmenettely

Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan tuomita se, joka laittomasti käyttää taikka omaa käyttöä varten pitää hallussaan tai yrittää hankkia vähäisen määrän huumausainetta. Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan tuomita sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta.

Kun on syytä epäillä huumausaineen käyttörikosta, siitä tulee kirjata tiedot poliisiasiantietojärjestelmään (PATJA) siten kuin Poliisihallitus on siitä erikseen ohjeistanut (Ohje esitutkintapöytäkirjan laadinnasta, Tietojen kirjaaminen poliisiasian tietojärjestelmään (PATJA) ja Huumerikosasioiden kirjaamisohje 2020/2013/4251).

Poliisialoitteista rangaistusmääräysmenettelyä ei kuitenkaan sovelleta, mikäli kyseessä on:

- 1) alle 18-vuotias nuori
- 2) huumeriippuvainen
– hoitoon hakeutuva tai hoitosuhteessa oleva
- 3) teon katsotaan kuuluvan jäljempänä kohdassa 4 esitetyn poliisialoitteisen huomautusmenettelyn piiriin

Huumeriippuvaisen hoitoon hakeutuminen osoitetaan hoitopaikan kirjallisella todistuksella.

Poliisialoitteisessa rangaistusmääräysmenettelyssä kysymykseen tulisivat lähinnä tilanteet, joissa epäilty on käyttänyt useamman kerran huumausainetta tai hänellä on ollut hallussaan tai hän on yrittänyt hankkia muutamaa käyttökertaa vastaavan määrän huumausainetta. Poliisialoitteista rangaistusmääräysmenettelyä voidaan soveltaa huumausaineen käyttörikoksen uusijaan sekä huumausaineen lajiin katsomatta.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että useat käyttökerrat muodostavat yhden huumausainerikoksen, jos ne muodostavat luontevan kokonaisuuden ajallisesti tai toiminnan jatkuvuuden vuoksi.

Rangaistusmääräysmenettelyssä voidaan useista erillisistä käyttörikoksista (käyttökerroista) määrätä yksi yhteinen sakkorangaistus. Jos usean käyttökerran tapauksessa ilmenee epätietoisuutta siitä, voidaanko rangaistusvaatimus antaa epäillylle heti tiedoksi, laaditaan asiasta syyttäjälle toimitettava esitutkintapöytäkirja.

Huumausaineen käyttörिकosta koskevassa esitutkinnassa selvitetään riittävästi sekä epäillyn henkilön että teon taustaa, jotta saadaan riittävästi tietoa eri seuraamusvaihtoehtojen ja jatkotoimenpiteiden arviointia varten. Epäillyltä tiedustellaan onko hän jo hoitosuhteessa ja jollei ole, niin annetaan hoitoonohjausta. Epäillyn kuulustelulla selvitetään huumausaineen käyttöön liittyvät seikat, huumausaineen hallussapidon tarkoitus sekä mistä hän on hankkinut huumausainetta. Usein juuri huumausaineiden käyttäjien kautta on mahdollisuus päästä kiinni varsinaiseen huumausaineiden levitysorganisaatioon.

Se mitä voidaan pitää lain tarkoittamana vähäisenä määränä kunkin huumausainetyypin osalta, ilmenee liitteenä olevasta taulukosta (Liite 1). Jos kysymys on jatkuvasta ja pitkäaikaisesta huumausaineen käytöstä, jo käytetyn huumausaineen määrä voi nousta huomattavasti suuremmaksi kuin taulukkoon kirjatut määrät. Kysymys on tästä huolimatta huumausaineen käyttörिकoksesta ja päiväsakkojen lukumäärä määräytyy jatkuvan käytön liukuman mukaisesti. Huumausaineen käyttörikos -nimikettä voidaan soveltaa huumausaineen lajista riippumatta. Arvioitaessa sitä, voiko kysymys olla omaan käyttöön tarkoitettu määrästä huumausainetta, tulee ottaa huomioon teon olosuhteet. Esimerkiksi ravintolassa, festivaaleilla ja muissa julkisissa tilaisuuksissa useiden käyttöannosten hallussapito antaa aiheen epäillä muutakin kuin omaa käyttöä.

Mikäli rangaistusmääräysmenettelyn soveltamisessa ilmenee epäselvyyttä, neuvotellaan asiasta syyttäjän kanssa.

Huumausaineen käyttörikos osalta poliisi voi tehdä esitutkinnan rajoittamisesityksen syyttäjälle (ETL 3:10.1). Se on sitä perustellumpaa, mitä vähäisemmästä teosta on kysymys. Vähäisyysarvioinnissa voidaan antaa merkitystä esimerkiksi sille, onko teko tapahtunut julkisella tai yksityisellä paikalla. Nuoruusperusteen soveltaminen on sitä perustellumpaa, mitä nuoremasta henkilöstä ja suuremmasta ymmärtämättömyydestä tai harkitsemattomuudesta on kyse. Mikäli esitutkinta rajoitetaan konkurrenssiperusteella, tekijä tulee joka tapauksessa saamaan moitteiden ja rangaistuksen muista rikoksista. Esitutkinnan rajoittamisperusteena voi olla myös tekijän hyvään alkuun päässyt hoito, jonka onnistumista ei haluta vaarantaa. Kyse on tällöin esitutkinnan ja rikosprosessin jatkamisen tarkoituksettomuudesta.

4. Toimenpiteistä luopuminen ja huomautus

Esitutkinta voidaan jättää toimittamatta sellaisen rikoksen johdosta, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa ja jota on kokonaisuudessaan pidettävä ilmeisen vähäisenä. Poliisimies voi antaa tällaiseen rikokseen syyllistyneelle huomautuksen (ETL 3:9.1 ja 10:3).

On huomattava, että huomautuksen antaminen on yksi laittomaan toimintaan puuttumisen muoto ja voi huumausaineen käytön lopettamisen kannalta johtaa usein parempaan lopputulokseen kuin ankarammat seuraamukset. Rangaistus ei ole ratkaisu huumeriippuvuudesta eroon pääsemiseksi, vaan siihen tarvitaan huumausaineen käyttäjän ja eri toimijoiden välistä saumatonta yhteistyötä.

Sekä yleis- että erityisestäävyyden ylläpitämiseksi on tärkeää, että poliisi puuttuu kaikkiin huumausaineen käyttörikostapauksiin, ja että niistä myös kirjataan rikosilmoitus poliisiasiantietojärjestelmään. Henkilön mahdollisesti jäädessä myöhemmin uudestaan kiinni huumausaineen käyttörikoksesta, poliisiasian tietojärjestelmään dokumentoidut tapaukset luovat pohjaa päätettäessä tarkoituksenmukaisista jatkotoimenpiteistä mm. tutkinnan, seuraamuksen, lupahallinnon, lastensuojelun sekä hoitotoimenpiteiden osalta.

Huumausaineen käyttörikos voidaan katsoa kuuluvan huomautusmenettelyn piiriin, mikäli sitä kokonaisuutena arvostellen on pidettävä ilmeisen vähäisenä. Huomautus voidaan antaa kirjallisesti tai suullisesti. Mikäli tällä vähäisyysperusteella esitutkinta jätetään esitutkintalain perusteella toimittamatta, annetaan huumausaineen käyttörikokseen syyllistyneelle aina myös huomautus.

Huumausaineen käyttörikoksesta huomautuksen saaneen henkilön osalta poliisiasiantietojärjestelmään tehdään asianmukainen henkilöpäätös -merkintä. Huomautuksen antaminen kirjataan henkilöpäätöksen selostusosaan tekstillä: "Huumausaineen käyttörikoksesta annettu huomautus." Myös kenttätilanteissa annettujen huomautusten osalta tulee huumausaineen käyttörikos kirjata edellä mainitulla tavalla poliisiasiantietojärjestelmään. Mikäli poliisiasiantietojärjestelmästä ilmenee, että henkilölle on jo aikaisemmin annettu huomautus / huomautuksia, voidaan tilanteen mukaisesti asia käsitellä joko poliisialoitteisella rangaistusvaatimuksella (ei kuitenkaan hoitoon hakeutunut tai hoidossa oleva) tai suorittaa asiassa esitutkinta ja saattaa esitutkintapöytäkirja syyttäjän syyteharkintaan.

Vähäisyyttä arvioitaessa otetaan huomioon huumausaineen määrä ja laatu, käyttötilanne, ensikertalaisuus sekä olosuhteet muutoinkin. Edellytysten täyttyessä poliisialoitteista huomautusmenettelyä voidaan käyttää esimerkiksi silloin, kun

- huumausaineen käyttö tai vähäisen määrän hallussapito tapahtuu yksityisellä paikalla, eikä teosta aiheudu muille häiriötä
- yleisellä paikalla hallusta tavataan vain hyvin vähäinen määrä (kertaannos) huumausainetta eikä tapaukseen liity yleisellä paikalla tapahtunutta käyttöä

Poliisialoitteista huomautusmenettelyä ei kuitenkaan käytetä, mikäli kyseessä on alle 18-vuotias ensikertalainen (Kohta 5.), käyttötilanne on johdattanut muitakin käyttämään huumausainetta, kyseessä on erittäin vaarallisen huumausaineen käyttö tai huumausaineen käyttörikoksen lisäksi henkilö on syyllistynyt myös muihin rikoksiin.

Hoidossa olevan tai hoitoon hakeutuneen huumeriippuvaisen syyllistyneen huumausaineen käyttörikokseen, hänelle annetaan teosta poliisialoitteinen huomautus. Hoitoon hakeutumattoman huumeriippuvaisen osalta voidaan suorittaa esitutkinta ja saattaa asia syyttäjän syyteharkintaan.

5. Alle 18-vuotias nuori

Erityisen tärkeää on puuttua alle 18-vuotiaiden nuorten tekemiin huumausaineen käyttörikoksiin. Heidän osaltaan poliisialoitteista rangaistusmääräysmenettelyä ei kuitenkaan käytetä, vaan huumausaineen käyttörikoksen

johdosta suoritetaan mahdollisimman nopeasti esitutkinta ja saatetaan asia syyttäjän syyteharkintaan sekä annetaan hoitoonohjausta ja tehdään ilmoitus lastensuojeluviranomaiselle.

Huumausaineen käyttörikoksesta ensimmäisen kerran kiinni jääneelle alle 18-vuotiaalle järjestetään mahdollisimman pian teon jälkeen puhuttelutilaisuus. Tilaisuudessa ovat nuoren lisäksi samanaikaisesti läsnä syyttäjä, poliisi, sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomainen ja nuoren huoltaja(t). Nuorelle varataan mahdollisuus kutsua tilaisuuteen myös haluamansa tukihenkilö, esimerkiksi oma kaveri. Tarveharkinnan mukaan tilaisuuteen voidaan kutsua muitakin, esim. nuorisotyöntekijä. Näin tuodaan nuorelle esille selkeä rikosoikeudellinen moite teosta sekä tarjotaan mahdollisuus, sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteille sekä nuoren tuelle päihteettömyyteen.

Syyttäjän johdolla tapahtuva puhuttelutilaisuus tähtää rikosoikeudellisesti seuraamusluonteiseen syyttämättä jättämiseen ja suullisen huomautuksen antamiseen nuorelle ja kasvatuksellisesti nuoren luopumiseen huumeiden käytöstä. Jos nuori ei saavu tilaisuuteen tai siinä ilmenee muutoin, ettei toimenpiteistä luopuminen ole tarkoituksenmukainen ratkaisu, myös rangaistusvaatimuksen antaminen tai syytteen nostaminen on mahdollista.

Jos nuori puhuttelun jälkeen syyllistyy uudelleen huumausaineen käyttöön, puhuttelutilaisuutta ei yleensä ole tarkoituksenmukaista järjestää uudelleen. Seuraamusten, toimenpiteiden ja menettelytapojen suhteen on nuoren kohdalla edelleenkin noudatettava tarkkaa harkintaa. Toimenpiteistä luopumista voidaan soveltaa nuoriin ja ensikertalaisiin muita väljemmin. Näistä syistä alle 18-vuotiaalle nuorelle ei tule antaa rangaistusvaatimusta eikä määräystä ennen kuin syyttäjän, poliisin ja sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisen kesken on yhteistyössä selvitetty soveliaimmat toimenpiteet.

Jos nuori on syyllistynyt huumausainerikokseen tai huumausaineen käyttörikoksen lisäksi muihin rikoksiin, puhuttelu on yleensä tarkoituksenmukaista järjestää vain siinä tapauksessa, että syyttäjä pitää toimenpiteistä luopumista ja huomautuksen antamista mahdollisena kaikista rikoksista.

6. Hoitoonohjaus

Huumausaineen käytöstä voidaan jättää syyte nostamatta ja rangaistus tuomitsematta, jos tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon (RL 50:7 §). Poliisi antaa huumausaineen käyttäjälle aina hoitoonohjausta, tukee tätä hoitoon hakeutumisessa sekä osoittaa mistä hoitoapua on paikkakunnalla saatavissa. Arvioinnin varsinaisesta hoitotarpeesta tekee terveydenhuollon ammattilainen. Hoidon tavoitteena on saada huumausaineen käyttäjä lopettamaan huumausaineiden käyttö. Mikäli huumausaineiden kysyntää saataisiin rajoitettua, olisi tämä omiaan vaikuttamaan vähentävästi myös huumausaineiden tarjontaan sekä huumausaineiden käyttöön liittyvään oheisrikollisuuden määrään, sillä tutkimusten mukaan huumausaineiden käyttäjät syyllistyvät usein myös muihin rikoksiin.

Suoritetusta hoitoonohjauksesta kirjataan tiedot poliisiasiantietojärjestelmään laatimalla s-nimikkeellä oleva ilmoitus ”Huumausaineen käyttäjän hoitoonohjaus”. Näin voidaan seurata henkilön hoitoonohjaustilannetta: on-

ko henkilölle vielä annettu hoitoonohjausta, onko hän hakeutunut hoitoon tai onko hän jo hoitosuhteessa. Tiedoilla on merkitystä päätettäessä huumausaineen käyttörikokseen liittyvästä seuraamuksesta sekä muista tarpeellisista hoitoonohjaus- ja jatkotoimenpiteistä.

Poliisin on paikkakuntaakohtaisesti yhteistyössä syyttäjän, päihdehuollon ja sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa sovittava menettelytavoista, joilla voidaan edistää riskiryhmiin kuuluvien varhaista hoitoon tai tukipalveluihin hakeutumista ja ehkäistä käyttörikokseen syyllistymisen uusiutumista. Tavoitteena on luoda kiinteänä viranomaisyhteistyönä toimiva puuttumis- ja hoitoonohjausjärjestelmä. Päihdehuoltolain mukaan kunnan on huolehdittava tarpeenmukaisen päihdehuollon järjestämisestä.

7. Huumausaineen tunnistaminen

Rangaistusvaatimuksen tiedoksi antaminen edellyttää, että epäillyllä ollut aine tunnistetaan huumausaineeksi. Aine tulee tunnistaa hajun, koostumuksen tai pikatesterin perusteella epäillyn mainitsemaksi huumausaineeksi.

Jos epäilty kiistää aineen olevan huumausainetta, eivätkä poliisin käytössä olevat pikatesteritkään tunnista ainetta huumausaineeksi, aine lähetetään keskusrikospoliisin rikostekniseen laboratorioon tutkimuksia varten.

Huumausaineen tunnistamiseen liittyvät tiedot merkitään rangaistusvaatimuslomakkeelle.

8. Pakkokeinojen käyttämisestä

Pakkokeinolaki 8 luvun 1 §:ssä määritellään:

- yleinen kotietsintä, jolla tarkoitetaan rikoslain 24 luvun 11 §:ssä tarkoitetussa kotirauhan suojaamassa paikassa toimitettavaa etsintää,
- erityinen kotietsintä, jolla tarkoitetaan etsintää sellaisessa tilassa, jossa etsinnän kohteeksi on syytä olettaa joutuvan tietoa, josta oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 23 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa todistaa oikeudenkäynnissä tai josta mainitun luvun 24 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettu henkilö saa kieltäytyä kertomasta ja johon ei tämän lain 7 luvun 3 §:n nojalla saa kohdistaa takavarikkoa tai asiakirjan jäljentämistä sekä
- paikanetsintä, jolla tarkoitetaan etsintää, joka toimitetaan muussa kuin 2 tai 3 momentissa tarkoitetussa paikassa, vaikka siihen ei ole yleistä pääsyä tai yleinen pääsy siihen on rajoitettu tai estetty etsinnän toimittamisajankohtana, taikka jonka kohteena on kulkuneuvo.

Yleisen ja erityisen kotietsinnän edellytyksistä säädetään PKL 8 luvun 2 §:ssä ja paikanetsinnän edellytyksistä 8 luvun 4 §:ssä.

Huumausaineen käyttörikoksen selvittämisen johdosta suoritettavalla kotietsinnällä voidaan löytää huumausaineiden käyttöön liittyviä välineitä ja huumausaineita. Etsintä voi antaa merkityksellistä tietoa mm. oman käytön laajuudesta sekä huumausaineen levitysorganisaatiosta ja levittämiseen liittyvistä seikoista. Huumausaineiden maahantuonti ja levitys on järjestä-

tynyttä rikollista toimintaa, johon voidaan päästä kiinni juuri kotietsintöjen suorittamisen kautta.

Huumausaineen käyttörikoksen johdosta voidaan suorittaa henkilöntarkastus (PKL 8:31) ja henkilönkatsastus (PKL 8:32.2).

Huumausaineen käyttörikokseen syyllistyneeltä otetaan henkilötuntemerkit (PKL 9:3.1) ja häntä voidaan pitää kiinni otettuna enintään 12 tunnin ajan.

9. Huumausaineen takavarikko

Huumausaineen käyttäjän hallusta tavatut huumausaineet ja niiden käyttövälineet takavarikoidaan (HuumausaineL 10 §). Huumausaineen takavarikko kirjataan huumausainerikosasioiden kirjaamisohjeessa (2020/2013/4251) edellytettävällä tavalla poliisiasiantietojärjestelmään TVP-, HTY-, HKY tai KEY -lomakkeella. Huumausaineen takavarikosta ja hävittämisestä merkitään tiedot myös kenttärangaistusvaatimukseen.

Takavarikoitu huumausaine hävitetään todistettavasti. Huumausaine tai osa siitä on kuitenkin säilytettävä niin kauan kuin sitä mahdollisesti tarvitaan oikeudenkäynnissä todisteena.

10. Rattijuopumus ja huumausaineen käyttörikos

Mikäli henkilön epäillään kuljettaneen ajoneuvoa huumausaineen vaikutuksen alaisena, kirjataan poliisiasiantietojärjestelmään sekä rattijuopumus että huumausaineen käyttörikos. Esitutkinnassa huumausaineen käyttörikos ja rattijuopumus tutkitaan rikostunnusmerkistöjensä mukaisesti.

Poliisijohtaja Heikki Lausmaa

Poliisiylitarkastaja Arto Hankilanoja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 20.12.2013 klo 15.20. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet Taulukko rangaistusmääräysmenettelyä varten (VKS:2006:1)

Jakelu Poliisilaitokset
Keskusrikospoliisi
Liikkuva poliisi
Suojelupoliisi
Poliisiammattikorkeakoulu

Tiedoksi Poliisiylijohtaja Mikko Paatero
Seitti
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Tullihallitus

Rajavartiolaitos

LIITE

TAULUKKO RANGAISTUSMÄÄRÄYSMENETTELYÄ VARTEN (VKS:2006:1)

1) Taulukon käyttämisestä

Alla oleva taulukko soveltuu kaikkiin huumausaineen käyttörikoksen tekotapoihin: huumausaineen käyttöön, huumausaineen hallussapitoon omaa käyttöä varten ja huumausaineen hankkimisen yritykseen omaa käyttöä varten.

Jos kysymys on jatkuvasta ja pitkäaikaisesta huumausaineen käytöstä, jo käytetyn huumausaineen määrä voi nousta huomattavasti suuremmaksi kuin taulukkoon kirjatut määrät. Kysymys on tästä huolimatta huumausaineen käyttörikoksesta ja päiväsakkojen lukumäärä määräytyy jatkuvan käytön liukuman mukaisesti.

Taulukossa huumausaineet on jaoteltu kolmeen luokkaan, 1. – 3. Lievimmin rangaistavaan luokkaan 1. kuuluvat mm. kannabistuotteet, keskimmäiseen luokkaan 2. amfetamiini johdannaisineen ja LSD, ja ankarimpaan 3. luokkaan heroini ja kokaiini. Tämä eri huumausainetyypin rangaistavuusluokitus on johdonmukaisessa linjassa huumausainerikoksia ja törkeitä huumausainerikoksia koskevan vakiintuneen oikeuskäytännön kanssa.

Alla olevassa taulukossa olevat merkinnät siitä, mikä on kunkin huumausainetyypin osalta rikoslain 50 luvun 2 a §:ssä tarkoitettu vähäinen määrä, perustuvat tulkintaan lain tarkoituksesta ja havaintoihin 1.9.2001 jälkeiseltä ajalta kertyneestä oikeuskäytännöstä. Kysymys on siis siitä "yläraajasta", jota pienemmät ainemäärät voidaan muidenkin edellytysten täytyessä rangaistusmääräysmenettelyssä käsitellä.

Arvioitaessa sitä, voiko kysymys olla omaan käyttöön tarkoitettusta määrästä huumausainetta, tulee ottaa huomioon teon olosuhteet. Esimerkiksi ravintolassa, festivaaleilla ja muissa julkisissa tilaisuuksissa useiden käyttöannosten hallussapito antaa aiheen epäillä muutakin kuin omaa käyttöä.

Rikoslain 50 luvun 7 §:ssä tarkoitettu syyttämättä jättäminen ei voi perustua pelkästään huumausaineen (vähäiseen) määrään, vaan kysymys on aina paitsi määrän myös huumausaineen laadun, käyttötilanteen ja muiden olosuhteiden kokonaisarvostelusta. Tämän vuoksi taulukkoon ei sisälly kannanottoja rangaistusmääräysmenettelyn "alarajasta".

Taulukkoa on aikaisempaan nähden tarkistettu ja tullaan tulevaisuudessa edelleen tarkistamaan sekä huumausaineiden määrien että päiväsakkojen lukumäärien osalta, jos siihen tuomioistuinkäytännön tai muun uuden informaation perusteella on aihetta.

2) Taulukko

Luokka	Huumausaine	Vähäinen	Päiväsakkojen määrä lukumäärä
1.	Hasis Marihuana Khat Lievä ryhmä lääkkeitä	< 10 g < 15 g < 1 kg < 60 kpl	– normaali: 10 ps – liukuma: 5 - 15 ps – jatkuva käyttö: 15 - 20 ps
2.	Amfetamiini Amfetamiinin johdannaiset (mm. ekstaasi) Gamma LSD Keskimäinen ryhmä lääkkeitä	< 3 g < 10 kpl < 150 ml < 10 kpl < 5 kpl	– normaali: 15 ps – liukuma: 10 - 20 ps – jatkuva käyttö: 20 - 25 ps
3.	Heroiini Kokaiini Ankara ryhmä lääkkeitä	< 1 g < 1,5 g < 3 kpl	– normaali: 20 ps – liukuma: 10 - 25 ps – jatkuva käyttö: 20 - 30 ps